

CONTRACT

OKTOBER 1996 | nummer 7

LUSTRUMNUMMER

BRIDGECLUBBLAD
PROMETHEUS

VAN DE REDACTIE

Prometheus bestaat dit jaar 30 jaar, ook uw redactieleden hebben deze maand een jubileum: we spelen 10 jaar samen! In september 1986 begonnen we als groentjes bij Prometheus na een paar avonden thuisbridge. In 1991 verscheen ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum voor het eerst een blad (de redactie bestond toen uit Nella Kips en Annemiek de Rooij). In mei 1993 verscheen voor het eerst een clubblad onder de naam CONTRACT. Nu ligt voor u het jubileumnummer 1996. En ja, met enige weemoed moeten we melden dat dit tweede jubileumnummer meteen ons laatste blad is. Na 10 jaar Prometheus lijkt het ons leuk om weer eens wat andere gezichten te zien. Vandaar dat we ons geluk eens gaan beproeven bij een andere club.

Dat betekent dat er nu naarstig naar een nieuwe redactie gezocht wordt. Wie heeft er zin? Als alle vaste schrijvers zoveel blijven produceren als ze nu doen, hoeft dat niet veel werk te zijn: verzamelen van kopij, zo nodig uittypen van kopij (de meesten leveren kopij in op diskette) en eindredactie, opmaken van het blad, schrijven van het redactioneel, de inhoudsopgave en de achterkant. Bij speciale gelegenheden of als je inspiratie hebt, schrijf je eventueel zelf een artikel. Je zoekt wat aardige illustraties bij elkaar (bijvoorbeeld cartoons of foto's van clubavonden, e.d.). Als alles klaar is (dat wil zeggen dat de bladzijden zo gekopieerd kunnen worden) lever je het hele zaakje in bij Arné Heijmans en die zorgt verder voor vermenigvuldiging en verspreiding. Wij maakten twee nummers per jaar, maar het bestuur zou het leuk vinden als er 3 à 4 nummers per jaar verschijnen. De redactie moet uit minimaal twee leden bestaan zodat die elkaar kunnen inspireren. Meer mag ook maar het hoeft niet. Het is handig als tenminste één redactielid beschikt over een computer met een goede printer. Wie de fakkel over wil nemen kan zich melden bij één van de bestuursleden. We hopen dat de leden zich in rijen van 10 opstellen!

Alle schrijvers van dit en de vorige nummers bedanken we hartelijk voor hun bijdragen. Zonder hen hadden we nooit zulke dikke nummers kunnen produceren. We gaan ervan uit dat jullie de nieuwe redactie blijven bedelven onder kopij.

Uit het oog uit het hart? Voor ons geldt dit oude spreekwoord zeker niet. We hopen de leden van Prometheus nog heel vaak aan de bridgetafel tegen te komen! We wensen Prometheus en haar bridgers veel plezier op weg naar het volgende jubileum.

Christy Hout & Annemiek de Rooij

INHOUD

Van de voorzitter * Gerrit Hakvoort	3
Erelid van verdienste Gé van Schaik * redactie	4
Impressies van een jubileumdrive * Annemiek de Rooij	8
De lustrumdrive * Peer Relou	11
Eindstand lustrumkroegentocht	14
Oplossing bridgecryptogram - CONTRACT no.8	14
Clubkampioenschap 1968-1996	22
Voor u gehoord	22
De vierde van links * Jan van Arum	22
De bridgehel * Wout Cool	26
Hersensbreker * Jan van Arum	27
Verdedigende biedingen met tweekleurenspeellen * Jan van Arum	29
Clubkampioenschap 1995-1996 (eindstand)	33
Slemklassement 1995-1996 (eindstand)	33
Cryptogram * Roelof Koekoek	36
Corveelijst - 1 januari 1997 t/m 31 mei 1997	37

VAN DE VOORZITTER

We mogen elkaar geluk wensen met het dertigjarig bestaan van onze bridgeclub. Van de leden van het eerste uur zijn er maar een paar die nóg lid zijn, nietwaar Gé en Dick?

We mogen ons verheugen in een bloeiende vereniging met een groot ledenbestand: meer dan honderd leden. Dankzij de zelfwerkzaamheid van ons allen is de contributie heel laag, terwijl we toch riant kunnen spelen in de kantine van de TPD. Daarvoor moeten we allereerst de directie van de TPD dankbaar zijn, die ons deze ruimte nog steeds ter beschikking stelt. Dankzij Arné is dit geregeld. Dit vereist overigens wel dat we de speelruimte in goede staat achterlaten. Het verrichten van corveewerk is dus bijzonder belangrijk! Al deze werkzaamheden worden gecoördineerd via de bestuursleden, waarbij we vooral Ab (en Riet) erg dankbaar mogen zijn.

Om jullie in het nieuwe seizoen wat op weg te helpen volgt hier een bridge-detectiveverhaal.

Het raadsel van de blokkade

Sherlock Holmes bereidde zich voor op een rustige avond. Hij had juist de zaak van de vermiste klaver 2 tot een goed einde gebracht. Plotseling werd er gebeld, en even later werd een heer aangediend. "Mijnheer Holmes, mijn naam is Hastings, ik kom uw hulp inroepen. Ik ben voorzitter van een bridgeclub en vanavond begint de competitie. Alle bescheiden bevinden zich in de brandkast, maar de secretaris is er met de combinatie vandoor. Hij heeft alleen een bridgeprobleem achtergelaten, maar dat is onoplosbaar."

"Geduld, mijn waarde Hastings, voor Sherlock Holmes bestaan geen onoplosbare problemen, laat het probleem maar zien."

"Hier is het, mr. Holmes:"

Noord	♠ H	Zuid	♠ AVB
	♥ AH		♥ VBT
	♦ AHV		♦ BT9876
	♣ AT98765		♣ 2

Contract 7SA. West komt uit met ♠10.

"Zoals u ziet, mr. Holmes, kan ik door de blokkade in ruiten de lange ruitenkleur van zuid niet benutten."

"Toch heb ik het probleem al opgelost, mr. Hastings, en nu kan ik u ook de combinatie geven van de kluis, namelijk: 5-6-9-7-8-7-9. Ik heb dit afgeleid van de volgorde waarin de kleine kaarten moeten worden gespeeld."

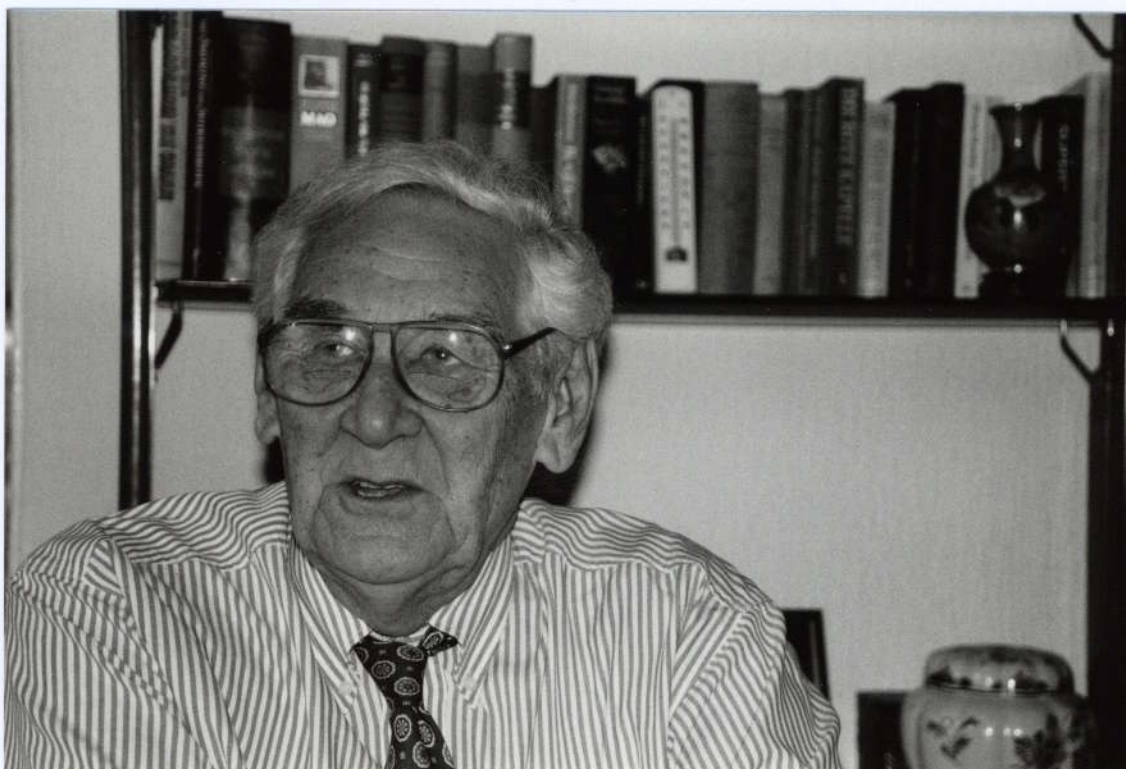
Natuurlijk bleek het te kloppen, de kluis ging open en de loopbriefjes waren beschikbaar.

Misschien wilt u, waarde lezer, dit probleem verder oplossen. Ik wens u een goed speeljaar toe.

Gerrit Hakvoort, voorzitter

**ERELID VAN VERDIENSTE GÉ VAN SCHAİK:
"VOOR BRIDGE HEB JE GEEN ACADEMISCHE OPLEIDING NODIG"**

Gé is nu 82 en begon op zijn 16de of daaromtrent met bridgen. Dat is dus 66 jaar bridge! Waarvan heel wat jaartjes bij Prometheus. Hij is erelid van verdienste; bij het 25-jarig jubileum van de club werd hij zilveren lid. Dat was net na zijn ziekenhuis-opname (1991). Bridgeles heeft hij nooit gehad, wel veel over bridge gelezen. En de eerste beginselen heeft hij niet van de minste burger van Delft geleerd. Gé: "Ik heb nog met de waarnemend burgemeester gebridget, dat zal in de jaren '30/31 geweest zijn. Ik heb het geleerd in het vakbondshuis. Daar zat ook de loco-burgemeester en Jan Baars en nog een paar van die hotemetoten. En als ze met bridgen iemand te kort kwamen moest ik invallen. Zo heb ik bridgen geleerd."

Gé is een geboren en min of meer getogen Delftenaar. "Wij hebben altijd in Delft gewoond. Ik ben geboren in de Pootstraat 70, dat huis bestaat al niet meer. Mijn vader werkte op de Spiritusfabriek." In 1914 moest hij in militaire dienst. Na afloop daarvan verhuisde de hele familie naar Amsterdam. Gé zat toen in de derde klas en kwam terecht op een Joodse school, "bij meester Hakkie, School 10 in de Rapenburgstraat. Daar heb ik een jaar gezeten".

Na school ging Gé werken bij prof. Van Leersum (voeding en volkshygiëne), had daarna een kortstondige kantoorbaan en begon vervolgens als leerling vrijmaker. "Iets met douanepapieren", aldus Gé. Op 1 oktober 1929 begon de jonge Gé als leerlingbediende bij de TH op de Westvest. Via een kruiwagen: "Mijn grootvader - ik was zijn naamgenoot - had heimwee en is teruggegaan naar Delft. Hij was schilder op de Westvest. Daar was een amanuensis die liep maar te miezen dat hij zoveel werk had. Toen vroeg mijn grootvader: is hier niet een baantje voor die kleinzoon van mij? De amanuensis ging het meteen vragen aan de heer Benedictus, de bedrijfsingenieur en kwam terug met de mededeling dat ik op 1 oktober kon beginnen. Toen hadden ze me nog nooit gezien (triumfantelijk). Zodoende ben ik hier terecht gekomen. Eerst moest ik chemicaliën leren en alle Latijnse namen. Je mocht

niet eerder een uitgifte van chemicaliën doen of je moest dat beruchte woord van de apotheker kennen." Gé kan het woord nog steeds vlekkeloos uitspreken, maar het is ons te ingewikkeld.

Uit Gé's verhalen krijgen we niet de indruk dat hij daar hard gewerkt heeft. Gé: "We hadden een vriendenkring. In het magazijn hadden we een grote tafel. Daar hadden we met een rubberen slang een rand op gemaakt. Met bezemstelen stonden we daar te biljarten." Hij glimt nog bij de herinnering. "Met natriumcyanide-ballen. Als ze dat nu horen denken ze: die waren hartstikke gek. Ach, je weet niet beter als je er de hele dag mee werkt." Een korte onderbreking in zijn TH-carrière werd veroorzaakt door de militaire dienst van 1934/1935, standplaats Assen. Gelukkig mocht hij daarna van de bedrijfsingenieur terugkomen in zijn oude baan. "Dat is niet zoals het nu is. Ze zetten je zo op straat als je terugkwam en je kreeg geen halve cent."

In 1938 werd hij opnieuw opgeroepen, zogenaamd voor herhalingsoefening. Gelukkig bleef het daarbij en kon Gé onverrichter zake weer naar huis. Tot 1939, de mobilisatie. Gé's mobilisatiebestemming was Lisse. "Ik was telegrafist, maar er was toch niks te telegraferen. Toen ben ik hier weer op het lab gekomen. Van mij had het wel vijf jaar mogen duren. Ja hoor. De sergeant-majoor verdiende 45 gulden en ik had er 108. Daar ging alleen 15 cent traktement per dag af. Maar ik kreeg weer 17 cent mobilisatietoelage." Gé kan er nog steeds smakelijk om lachen.

Nieuwenhuis

Was Gé meteen gegrepen door het bridgespel? We krijgen een volmondig ja als antwoord. "Op een gegeven moment kreeg ik naar mijn hoofd: die meneer met 3 sans atout. Ik heb nog systeem Nieuwenhuis geleerd, daar hebben jullie zeker nog nooit van gehoord?" Op de TH werd veel gebridget: zowel afstudeerders, professoren als 'gewoon' personeel. Gé: "Op een gegeven moment speelde ik met Rinus, een van de beste analisten van Nederland, tegen twee studenten, Max Caviet en Jan van Thije. Die kwamen aan met Culbertson en alles. En ik zei dan: jongens, briden, dát moet je hebben (wijst op zijkant hoofd), verder niets. Voor bridge heb je geen academische opleiding nodig. We speelden op de Nieuwe Plantage. Daar was het niet zo duur, 2,5 cent voor de honderd punten. Wij gingen soms met f2,25 de man naar huis. Dat ging rond als een lopend vuurtje. Op een gegeven moment moest Organisch spelen tegen Chemische Technologie. Dat liep een beetje uit te hand en Chemische Technologie won. Op een gegeven moment gingen de hoogleraren en de assistenten tegen het personeel spelen. De hoogleraren Piet Verkade en Heertjes speelden samen en wilden dat wij tegen ze speelden. We komen daar beneden in de kelder, aan tafel. Zegt Heertjes: "Piet, hou je er even rekening mee dat het twee schoften zijn?" "Dat hoef je me niet te vertellen," zei Verkade, "want ik heb er ook zo eentje bij me." Als de kantine-juffrouw de koffie bracht, kregen wij geen schoteltje onder het kopje, want wij waren geen wetenschappelijk personeel. Rangen en standen had je toen. Er was een hoogleraar waar je vijf passen achter moest lopen als je naar de collegezaal ging."

Op 11 april 1940 trouwde Gé met Nijnke, zeg maar Nan. De oorlog gooide daarna roet in het huwelijk. Gé kan smakelijk verhalen over zijn oorlogsherinneringen, maar dit is een bridgeblad, dus laten we die wederwaardigheden maar achterwege. Gé heeft het nooit verder kunnen schoppen dan dienstdoend korporaal zonder strepen. Maar de oorlog weerhield hem niet van het briden. "Ik speelde met de kapitein en de eerste en tweede luitenant in een bollenschuur, tussen de tulpen en de narcissen. Onze kapitein was Gerrit Kloos, de dichter, een moordvent. We hadden daar een moordleven in de mobilisatietijd."

Bedrijvencompetitie

Na de oorlog trad het verschijnsel bedrijvencompetitie op, in 1963, zo'n 33 jaar geleden. "Voor die tijd werd er altijd hier gebridget (hier is op het werk van Ge, naast zijn huis - red.) en af en toe op de reactor. In 1966 werd bridgeclub Prometheus opgericht. Een van de initiatiefnemers was Dick van Blitterswijk, die ooit leerling was op mijn instituut. "

Gé weet niet meer wie de mensen van het eerste uur waren. "Ze zijn inmiddels geen van allen meer op de club, behalve Dick dan. Jo Bloemhof kwam pas veel later, eerst was Andries de Graaff een tijd wedstrijdleider, daarna Vastenavond van de Bridgebond en toen kwam Jo pas." Gé heeft vele bridgepartners gehad. Maar als mensen eenmaal gepromoveerd waren, vertrokken ze weer en zat Gé weer zonder partner. Het heeft hem nooit veel moeite gekost een partner te vinden. "Nee, ze vroegen me wel. Ik heb eerst met Bertie Knapen gespeeld. Toen heb ik een paar keer met Jan de Leeuw de Bouter gespeeld, dat was een grootmeester, daarna met Jan Bos en toen met Koos Kamps. Koos dorst eigenlijk niet met mij te spelen omdat ik zijn chef was."

Arrogante vlegel

De laatste jaren speelt Gé op Prometheus met Koos van der Valk. Daar voor heeft Gé bij elkaar zo'n twaalf jaar met Dick van Blitterswijk gespeeld. Maar Dick wil na een spelletje nog wel eens graag nakaarten en daar had Gé geen zin in: "Het zit of het zit niet, klaar. Ik heb met Dick heel wat grote bridgedrives, gedaan, tegen de hotemetoten hoor." Tegen Bob Slavenburg bijvoorbeeld, volgens Gé een arrogante vlegel. "We zijn eens met 75 gulden thuisgekomen. Toen speelden we tegen twee hele bekende bridgers. Die hebben we ingemaakt." Na lang aandringen wil Gé de namen noemen, het ging om de heren Krijns en Vergoed. Door al die overwinningen heeft Gé iets van 7500 meesterpunten en Dick zit al aan de 10.000. Zijn dreigement om er bij 5000 mee op te houden, heeft Gé nooit waargemaakt.

Gé's vrouw bridget niet ("Ik kan geeneens 13 kaarten vasthouden zeg ik altijd"). Ook zijn twee kinderen, "een jongen en een meid", briden geen van beide. Maar het gezin heeft in de loop der jaren heel wat bridgers in huis gehad. Gé speelde één avond in de week op de club, maar ook thuis werd er veel gespeeld. Gé: "Dan kwam de hele stoet aan huis. Vaak was het: ik ga even gauw eten want we spelen tegen die en die. En we werden nogal eens uitgenodigd bij andere clubs. Of bij kennissen een partijtje spelen. En ook wel bij de Bond op de Oude Delft. In het begin was het eigenlijk maar één avond, want ik schaakte ook nog. Maar ik lag 's nachts tot 3-4 uur nog met die paarden te spelen. Daar ben ik mee gestopt."

Dinsdag bridgedag

Zijn hele huishouden was en is op dinsdag op bridge afgestemd. Gé is jarenlang degene geweest die om 5 over 6 meestal al op de club was, zodat hij alles klaar kon zetten. Al dat werk werd toen nog wel eens over het hoofd gezien, herinnert Gé zich en hij heeft toen wel overwogen om weg te gaan. Maar hij is toch gebleven. Er is nog een vervelend moment uit de clubgeschiedenis dat hij zich nog goed kan herinneren: de scheiding in het bestuur. Gé: "We waren geen wedstrijdbridgers, dus degenen die dat wel wilden, vertrokken naar de Gaag. Nou, ik heb nog aan zoveel wedstrijden meegedaan, maar ik ben er nooit een van tegengekomen."

Wat is grootste fout die Gé ooit gemaakt heeft? Hij moet er even over nadenken. "Het was op een drive in het congrescentrum. Ik moest 4 harten spelen, ik had VB10xxxxx. Ik kom aan slag. Wat te doen? Ik speel harten vrouw, de tegenpartij een kleine harten. Dick ligt daar met 3x het aas. Ik liet hem doorlopen. Dat had ik nooit moeten doen, want we hadden veel te veel harten. Dat was wel een stomiteit van me", zegt Gé hartgrondig.

Gebrul om arbitrage

Vreselijk vindt Gé het als partners ruziemaken, zeker als het om echtparen gaat. Als het hem te gortig wordt, wil hij er nog wel eens wat van zeggen. Gé: Dat je heibel wilt maken vind ik best, maar doe dat vanavond maar thuis. Ik zit hier voor mijn genoeg. Als je je mond niet houdt, gaan wij weg."

Nakaarten en altijd commentaar op je partner, daar heeft Gé een broertje dood aan: "Ik zal nooit zeggen: Koos wat ben je een sukkel of zo. Ook al is het zo, dan zou ik het nog niet zeggen waar jullie bij zitten. En dat gebrul om arbitrage vind ik niet prettig. Je moet het samen kunnen oplossen."

Het gaat me niet om de prijzen, je moet eens weten hoeveel dingen mijn vrouw al heeft meegegeven als er weer ergens een rommelmarkt was. Ik speel voor mijn genoeg. En als het niet gaat, dan gaat het niet. Ik kan er niet heet of koud over worden."

Behalve bij Prometheus heeft Gé in een ver verleden nog gebridget bij DBC, onder andere met Piet Liefhebers: "Zaterdagmiddag in die kouwe zaal" (in het Agnetapark - red.). Hij speelt nu nog in drie clubs, waarvan twee 's middags. En 1x in de drie weken gaat hij klaverjassen.

Tijd voor andere hobby's is er naast bridge niet overgebleven. Vroeger verzamelde hij postzegels (van de verkoop van zijn collectie heeft hij destijds zijn eerste auto gekocht: een Ford met ronde achterlichten). En hij bezat alle munten van de wereld, maar die zijn eer keer gestolen bij een inbraak in zijn huis.

Als zijn gezondheid het toelaat zal hij niet met bridgen stoppen. In 1991 is hij erg ziek geweest, is toen opgenomen in het ziekenhuis. Hij krijgt nu nog steeds pillen en om de 3 maanden een injectie. Zowel hij als zijn vrouw vermijden het woord doodgaan niet. Gé: "Het woord kanker zal onze laatste jaren niet verpesten. Ik reageer goed op de medicijnen, de dokter zegt dat ik nog jaren mee kan." Dus de komende 10-15 jaar blijft hij nog bridgen? Dat vind Gé wel heel erg lang, maar hij belooft: "Ik blijf bridgen tot ik er bij neer val."

Annemiek de Rooij & Christy Hout

IMPRESSIES VAN EEN JUBILEUMDRIVE

Zaterdag 21 september was het zover: Bridgeclub Prometheus bestond dertig jaar. En dat moest gevierd worden. Arné Heijmans, Piet en Mart van der Hulst, Christy Hout en Annemiek de Rooij vormden het organisatiecomité. Het programma van de jubileumdag hadden ze angstvallig geheim gehouden. Bij navraag bleek dat goed gelukt. Sommige leden hadden een vermoeden, maar dat had veel te maken met de plaats van verzamelen: bij Billy Bear op de Beestenmarkt. Daar kwamen ruim 80 mensen die zaterdagochtend om 10.15 uur om de dag te beginnen met koffie met gebak, een welkomstwoord van voorzitter Gerrit Hakvoort en instructies voor de rest van de dag, die grotendeels in beslag zou worden genomen door een kroegentocht langs Delftse cafés.

De dag verliep vlekkeloos. Het was niet warm maar iedereen kon in een lekker zonnetje van de ene kroeg naar de andere kuieren: van Vlaanderen naar Dubbel Drie of naar de Ruif, de Stapperij of de Sunrise Pub. In elke kroeg werden twee rondes van drie spellen gespeeld. Inclusief wisselen stond daar een uur voor en iedereen heeft zich daar goed aan gehouden. Arbiters waren er niet, wel enkele clubleden die zorgden voor de juiste spellen op tafel en de scorebriefjes. Voor zover ik het bekijken kan, heeft dat geen enkel probleem gegeven.

Om twee uur kwam iedereen terug naar het beginpunt om bij Billy Bear gezamenlijk de lunch te nuttigen. Na de soep een lange rij met hongerigen op weg naar de heerlijke broodjes en de salade. Hoewel de magen knorden werd er niet gemopperd, want iedereen had wel een spel in zijn hoofd om nog eens over na te praten. Om kwart over 5 was het wederom verzamelen voor de borrel met hapjes en de prijsuitreiking.

Hulde

Dat alles zo goed verliep was voor een deel te danken aan iemand die geen lid is van onze club maar van DBC. Wim Lotgering heeft ons fantastisch geholpen met onder andere het loopschema voor 42 paren en de scorebriefjes die we keurig uitgedraaid en op volgorde per kroeg van hem aangereikt kregen. Bovendien bemande Wim de hele dag de rekenkamer: hij voerde alle uitslagen (van de 300 spellen) in de computer in zodat er na iedere ronde een tussenstand kon worden gegeven met de frequentiestaten van de spellen uit de vorige kroeg. En dat alles belangeloos. Waarvoor hulde!

Hij werd geassisteerd door twee 'loopjongens' die na elke ronde de scorebriefjes kwamen ophalen. Maikel Stols en Jan Peter Leentfaar gingen daarvoor maar liefst $2 \times 5 \times 5 = 50$ keer de kroeg in! Ook Marco en Jan worden hartelijk bedankt voor hun assistentie.

Gewoon gezellig

Tijdens de borrel heb ik enkele paren aangeschoten om te vragen naar hun belevenissen. Zonder uitzondering waren ze stuk voor stuk razend enthousiast.

Heleen Leepel en Han Winterwerp hebben "gewoon gezellig gebridget", hoewel er af en toe wel rare spelletjes tussen zaten. Han herinnert zich spel 1 nog levendig (Heleen wil niet meer herinnerd worden aan dit spel). Han zat zuid; voor hem wordt 3 harten geopend. Hij zit met 3 azen, harten en klaver heer en doubleert. Heleen: "Bij ons is dat voor straf dus pas ik. Jammer!"

Ook Anton Harberden vond de kroegentocht een goed idee. Desgevraagd kan hij zich nog wel een spel herinneren. Niet één waarop hij geschitterd heeft, maar juist één waarop hij de zaalnul heeft gehaald. Dat blijkt spel 20 geweest te zijn, het spel dat iedereen vers in gedachten is blijven zitten, want onveranderlijk komen alle geïnterviewden met dat spel op

de proppen als ik ze een interessant spel vraag. (Zie ook het artikel van Peer Relou over de jubileumdrive.)

Bij Anton en Leo ging de bieding als volgt:

Spel 20 - West geveer, allen kwetsbaar:

Noord (Leo)	Oost	Zuid (Anton)	West
2R (multi)	D	2♥	pas
pas	D	pas	2♠
pas	stop 7♠	D	

Anton geloofde niet in dit groot slem erin zat en doubleerde. Wat een fenomenale score voor de tegenpartij opleverde, want 7♠ was voor het neerleggen. Anton: "Ook zonder doublet was een zaalnul geweest, want de tegenstanders waren de enigen die 7♠ hebben uitgeboden. Ik vond het een fenomenaal bod!" En de tegenstanders? Dat waren Carol Cornelissen (die oost zat en dus het fenomenale bod deed) en invalster Mirjam.

Pluralis majestatis

Ik stuit op de heren Harmsen Jutte. Louis spreekt in de pluralis majestatis: "Wij vonden het heel leuk." Martin: "Ik had wel wat gezelligs willen doen." Louis vergoelijkend: "Hij heeft net een slechte tafel achter de rug." Martin: "Ik heb jou horen zeggen: ik vond de kroegen wel leuk, maar het bridgen hoeft voor mij niet." En als ik hem vraag naar een spel: "Vraag mij nooit naar spellen." Toch is er eentje blijven hangen, het beruchte spel 20. Louis opende met 2♦, tegenpartij 3♠ pas pas pas. Zes gemaakt (zes?).

Koos van der Valk bood in datzelfde spel in ieder geval de manche, 4♠, zonder op zijn maat te letten: "Want die vertrouw ik allang niet meer en als ik niet meteen 4♠ bied, komen we nooit in de manche. De bieding ging zo: 2♦ - doublet - 2♥ - pas - 4♠ - pas - pas - pas. Volgens Koos en Gé van Schaik zit zeven er niet in, dat ze er toch zeven maakten lag aan tegenspel.

Ruud Ruiterman vond het wel leuke spellen en ja hoor, ook hij komt met spel 20 op de proppen. Volgens Ruud zou het spel geen enkel probleem opleveren als de eerste speler past. Maar de meesten spelen een multi of een zwakke twee en dat is het voor oost heel moeilijk om in 6 te belanden.

Spel 20 heeft voor veel beroering gezorgd, maar eindelijk meldt zich iemand die zich een ander spel kan herinneren. Gerrit Hakvoort noemt spel 18, waarop hij het goed deed. Voor hem wordt 1 SA geopend. Gerrit zit met ♦AHVxxx en ♥A10 en past. "Als ik gedubbeld had waren ze naar twee ♠ gegaan, nu gingen ze drie down waarmee wij boven het gemiddelde scoorden. Had ik wel geboden dan zouden we in 5♦ zijn gekomen, dat 1 down gaat."

Drankjes genoeg

Ik beland in een hoek met veel dames. Corrie de Vreede ziet mij komen met mijn blocnote. "Heeft iedereen het naar zijn zin gehad?" De klemtoon op iedereen zegt me voldoende: Zij en Toos Gillemans hebben het naar hun zin gehad. En ook is ze wel een spel bijgebleven. Corrie: "Ja, dat spel dat we niet uitgeboden hebben tegen jullie." Is het nog nodig om te zeggen welk spel dit was? Helmi Faessen is bepaald niet omgekomen van de dorst: "Er waren drankjes genoeg", meldt ze me.

Paul van Daalen en Anja Grüteke stonden na 3 ronden nog onderaan de ranglijst, maar wisten zich uiteindelijk op te werken naar een 37e plaats. Desalniettemin hebben ze zich fantastisch vermaakt. Een keer hebben ze slem gemist, misschien wel hun grootste blunder.

Ze kwamen in 3♦ terwijl er veel meer in zat. Ik kan ze troosten, want inmiddels weet ik dat ze niet de enigen zijn die van spel 20 een ontevreden gevoel hebben overgehouden. Paul: "Anja opende 2♣, dus heeft minimaal een manche in handen. Ik wijs af met 2♦. Anja biedt 3♦. Dat betekent dat ze verder op onderzoek wil. Maar ik heb gepast. Nou ja, een 0 blijft een 0."

Black-out

Anton Tijhuis speelde na twee jaar afwezigheid uiteraard mee met de jubileumdrive, met zijn oude maat Floor Koornneef. De gezellige dag maakte de reis uit Eindhoven helemaal goed. Anton: "Ik heb ook een hoop oude vrienden teruggezien. En ik heb leuk gespeeld. Wel een beetje roestig want ik heb twee jaar niet gespeeld en ben pas de laatste maanden weer een beetje begonnen." De heren memoreren een biedmisverstand op spel 19. Anton heeft een 18-punten sans in handen, Floor een lange ruitenkaart:

Anton	Floor
1♣	1♦
2 SA	3♦
4♦	pas

4♦ betekent: partner ik heb 18 punten en ♦-steun. Zoek het maar uit. Floor had blijkbaar even een black-out: "Met losers had ik uitgerekend dat de manche erin zit en toch pas ik!" Anton: "Maar hij speelde het perfect; ik denk dat velen 5♦ maken maar Floor maakte er zelfs 6: 1x troeftrekken en in de crossruff, de tegenpartij maakt alleen de laatste troefslag." Ondanks dit biedmisverstand hebben de heren leuk gespeeld. Maar ja, als je al langer dan 15 jaar samen hebt gespeeld dan blijft er wel wat hangen van de biedafspraken. Floor: "Het hernieuwd partnership was wel effe leuk en voor herhaling vatbaar." Ze hebben afgesproken wat vaker samen te spelen. Een goed besluit natuurlijk, op zo'n jubileumdag.

Positief

Inmiddels is de uitslag bekend. Gerrit Hakvoort bedankt alle leden voor de opkomst en bedankt de organisatoren, Wim Lotgering en Marco en Jan. Daarna geeft hij het woord aan Mart van der Hulst, die de prijsuitreiking voor zijn rekening neemt. Mart: "Het is voor het eerst dat we een kroegentocht organiseerden en we horen er alleen maar positieve geluiden over. Dus dat doen we vaker. Ik heb iemand horen zeggen: wat dacht je van elke dinsdagavond?" Dit keer is er geen prijzentafel, wel prijzen voor de eerste twee paren, respectievelijk Hakvoort-Llurba en Van Blitterswijk-Koekoek. Kras-Relou stond overigens ex aequo op de tweede plaats maar hadden pech dat er niet meer prijzen waren. Voorts ging er een prijs naar de 30e plaats, omdat Prometheus 30 jaar bestaat. En ook het reservepaar de Knecht-van Ruler ging naar huis met een prijs, omdat zij zo vriendelijk waren mee te spelen als 42e paar, dat eindigde op de 42e plaats. Een leuk gebaar, maar het had niet gehoeven van ze, want ze hebben zich kostelijk geamuseerd. Net als alle andere leden.

Met de prijsuitreiking kwam er een einde aan het dertigjarig bestaan van Prometheus. Op naar het volgende jubileum!

Annemiek de Rooij

Kim Váhl speelde de jubileumdrive niet met zijn vaste partner Eric van de Berg, want die had andere besognes. Eric is namelijk Nederlands kampioen Stratego en speelde dezelfde dag ergens in Limburg de Europese kampioenschappen Stratego.

DE LUSTRUMDRIVE

Op de lustrumdag werd mij 's ochtends gevraagd om achteraf over deze dag een stukje te maken en dan met name over de spellen. Een aantal dagen later ga ik er met de spelverdelingen bij de hand voor zitten. Het spel van de dag was natuurlijk spel 20:

W/allen	♠ V6	
	♥ HV9643	
	♦ B	
	♣ 9874	
♠ 9872		♠ AHBT5
♥ BT5		♥ A2
♦ 97		♦ AHVT54
♣ B653		♣ -
	♠ 43	
	♥ 87	
	♦ 8632	
	♣ AHVT2	

Zover als ik weet, is één paar erin geslaagd het potdichte kontrakt 7♠ te bieden. Allereerst de bieding:

N	O	Z	W	
			pas	
2♦	dbl	2♥	pas	dbl = informatie
pas	dbl	pas	2♠	dbl = zeg nou wat!
pas	7♠	pas	pas	
pas				

Aan het woord de 7♠ bieder Carol Cornelissen: Als partner een 4-krt ♠ heeft, is er een goede kans dat de schoppen dicht zijn. Noord heeft de harten. De eventuele harten van mijn partner kunnen weg op mijn ruiten. Is partner kort in ruiten dan kan ze die eerst vrij troeven, dus ik zie geen verliezers. Pats 7♠. Ik kan niet anders zeggen: goed geredeneerd en moedig geboden.

Als ik de spelverdelingen zie, komen een hoop van de gebeurtenissen aan tafel weer aardig boven drijven; vooral de knallers en de zeperds natuurlijk. Henk Kras, mijn gelegenheidspartner voor deze dag, en ik hadden een aantal knallers door slecht getimede volgbiedingen van de tegenpartij; waarvoor natuurlijk onze dank. Aan de hand van 3 spellen zou ik de rest van dit stukje dan ook willen filosoferen over de zin en onzin van volgbiedingen.

Daarover eerst een stukje uit: Bieden met Berry deel 2:

Na een vijandelijke opening is de kans gestegen dat de tegenpartij uiteindelijk een contract gaat spelen. Daar moet je rekening mee houden. Dit is wat je hoopt te bereiken met een volgbod:

- Zelf een contract spelen: deelscore of manche.
- Een goede uitkomst aangeven voor partner in geval er moet worden tegengespeeld.
- Het de tegenstander moeilijker maken om het juiste eindcontract te vinden en/of hen op te drijven naar een hoger contract.

Tot zover Berry. Heel leerzaam om te lezen!

Bij volgbiedingen gaat het in tegenstelling tot een opening minder om punten maar meer om speelslagen. Waarom speelslagen? Na een opening van de tegenpartij bestaat de kans op een

strafdoublet. Je linkertegenstander weet al dat zijn partner minstens 12 punten heeft. Je kunt wat mij betreft beter volgen op de 4 krt. HVbX dan op Bxxx. Helemaal gevaarlijk wordt het als je gaat volgen in de zogenaamde 'sandwich'-positie. De tegenstanders weten dan al van elkaar hoeveel punten ze *minstens* samen hebben. Zij zullen waarschijnlijk het spel gaan spelen. Het enige doel van je volgbieding moet dan nog zijn het vastleggen van de uitkomst. Bovendien moet je bedenken dat door in die positie een volgbod te doen, je de tegenstanders vertelt dat jij de resterende punten hebt (je volgt tenslotte niet op niets), een wetenschap die het afspelen voor hen een stuk eenvoudiger kan maken.

Om het bovenstaande te illustreren volgen hier 3 spellen van de jubileumdrive.
Als eerste spel 30:

O/-	♠ HB2		De bieding:
	♥ A9843		N O Z W
	♦ VB2		
	♣ B7		1♦ pas 1♠
♠ V963		♠ A	2♥ dbl pas pas
♥ V75		♥ HBT2	pas
♦ 85		♦ AHT43	Resultaat: 2♥ gedoubleerd -4
♣ HV82		♣ A53	
	♠ T8754		
	♥ 6		
	♦ 976		
	♣ T964		

Noord doet hier een volgbod van 2♥. Met welk doel?

- Allereerst heeft hij geen speelslagen in ♥ met alleen ♥A.
- Een uitkomst in ♥ hoeft niet persé de beste start te zijn. Al zou het hier kunnen leiden tot een introever als OW een troefcontract spelen, maar zou Zuid dan niet vanzelf met zijn singleton gestart zijn?
- De punten die Oost heeft zijn niet mooi, 5 verdwaalde zwarte punten en VB voor de bieder.
- Noord ging hier 4 down voor -800. Deze score kunnen OW op eigen kracht natuurlijk nooit halen. Oost wist op dit spel dat partner minstens 6 punten had, dus was het voor hem niet moeilijk om met zijn 18 punten en mooie ♥ kaart voor straf te doubleren.

Iets soortgelijks gebeurde eerder op de dag op spel 3:

Z/OW	♠ B		De bieding:
	♥ V73		N O Z W
	♦ HB752		
	♣ H973		1♠ pas
♠ 9765		♠ HVT	2♦ 2♥ 3♦ 3♥
♥ HB82		♥ AT	dbl pas pas pas
♦ T8		♦ 94	Resultaat: 3♥ gedoubleerd -2
♣ B84		♣ A62	
	♠ A8432		
	♥ 5		
	♦ AV63		
	♣ VT5		

De situatie is hier in vergelijking met het vorige spel voor OW nog veel gevaarlijker. Noord heeft een 2-over-1 antwoord gegeven, dus weten NZ al dat ze minstens 22 punten hebben;

bovendien zijn OW ook nog eens kwetsbaar! Voor NZ is de optie van een stafdoublet dus nog aantrekkelijker. Wat wilde Oost met het volgbod eigenlijk nog bereiken?

- De noodzakelijke speelslagen om zelf een contract te spelen zijn in de verste verte niet te bekennen.
- De uitkomst in ♥ is met uitzondering tegen een SA contract weer niet persé het beste.
- HV zitten voor de ♠bieder.

Mevrouw Oost vindt na het spel dat ze met zo'n kaart 'toch een opening' moet kunnen bieden. Waarop ik zeg: 'wel een opening maar geen speelslagen'. Mevrouw Oost weer: 'Ja, dat het nou toevallig zo zit.' Maar is dat nou wel zo toevallig? Ik bedoel niet dat de kaarten voor haar ongunstig gestoken zijn, maar wat hebben NZ in deze bieding nog voor mogelijkheden? Een omhoog naar 4♦ voor +130 of misschien wel 1-2 down, of OW gedoubleerd 1 down voor +200, een zeer aantrekkelijk alternatief.

Als laatste spel 27:

Z/	♠ T43		De bieding:			
	♥ 42		N	O	Z	W
	♦ H7632				pas	pas
	♣ VB8		pas	1♣	1♥	3SA
♠ HV7		♠ B962	pas	pas	pas	
♥ HT83		♥ AV	Resultaat: 3SA contract			
♦ VT4		♦ 8				
♣ T53		♣ AH9764				
	♠ A85					
	♥ B9765					
	♦ AB95					
	♣ 2					

Het bieden van Henk direkt 3SA, notabene met een voorgepaste hand, na een opening van mij verdient mijns inziens geen schoonheidsprijs. Gelukkig voor hem heb ik 14 punten met een 6-kaart en geen 11 punten en een 6 kaart, wat natuurlijk ook mogelijk geweest was. Bovendien breng ik nog extra ♥-stops mee. Ik zit als Oost wel te hopen dat Noord inderdaad met ♥ start en niet op zoek gaat naar een alternatief bij voorbeeld in mijn slechtste kleur, ♦. Maar gelukkig vertrouwt Noord (nog steeds?) op de volgbiedingen van zijn partner en start gehoorzaam met ♥. Als Zuid niet gevolgd had op haar slechte kleur is het de vraag of OW wel 3SA geboden zouden hebben, en zo ja dan zou Noord waarschijnlijk met zijn beste kleur zijn gestart, ♦, waarna 3SA niet te maken is.

Het volgbod van Zuid is veel minder slecht dan de volgbiedingen in de vorige voorbeelden. Zuid heeft eerst gepast, dus Noord zal nooit te enthousiast worden. Toch is passen een alternatief want als de bieding laag uitsterft, kunnen Noord of Zuid er altijd nog inkomen met een beschermend doublet. Bovendien zijn ze dan eerst meer over de OW-kaarten aan de weet gekomen. Misschien biedt Oost of West wel ♥, dan weet Zuid dat spelen in ♥ voor NZ niet aantrekkelijk is.

Nu ik dit stukje af heb, bedenk ik bij mezelf; ben ik niet te belerend bezig geweest; maar om nu nog een ander stukje te schrijven, daar heb ik ook geen tijd voor en zin meer in, dus vooruit maar. Je bent tenslotte leraar, al is het ex, of je bent het niet.

Tenslotte bedank ik de organisatie en het bestuur voor de zeer geslaagde dag. Gelukkig geen bingo-bridge of diner-dansant of iets dergelijks, waar ik in mijn hart nog een beetje bang voor was, maar gewoon bridgen. Dat is tenslotte ook hetgeen wat ons samen brengt en dat hebben we op deze dag in een leuke atmosfeer gedaan. Bedankt.

Peer Relou

EINDSTAND LUSTRUMKROEGENTOCHT

1.	Hakvoort - Lurba	22.	mw van 't Hof - Willems
2.	van Blitterswijk - Koekoek	23.	Cramer - van Geest
3.	Kras - Relou	24.	Váhl - Heinrichs
4.	mw Hout - mw de Rooij	25.	de Gruijter - mw de Gruijter
5.	mw Harmsen - mw Jutte	26.	Koornneef - Tijhuis
6.	vd Hulst - vd Hulst	27.	mw Faessen - mw Groen
7.	mw Leepel - Winterwerp	28.	Romeijn - van Velzen
8.	Groen - de Vreede	29.	Ruiterman - mw Schreuder
9.	mw Bouwer - Cornelissen	30.	mw Heijmans - Winkel
10.	mw Graveland - mw Oudijn	31.	Pees - mw Pees
11.	Christiaanse - mw van Geest	32.	Harmsen - Jutte
12.	Hoek - mw Winkel	33.	de Bruin - Gallé
13.	van Schaik - vd Valk	34.	de Leng - mw de Leng
14.	Dijkstra - Smits	35.	mw Gallé - mw de Wolff
15.	van Namen - Walraven	36.	van Leeuwen - vd Zande
16.	Boonmann - Kuijntjes	37.	van Daalen - Grüteke
17.	Graveland - mw Janssen	38.	Cool - Ramakers
18.	van Arum - mw van Arum	39./	Mulder - Zuiderwijk
19.	mw Gillemans - mw de Vreede	40.	Russel - van Wilpe
20.	van Harberden - Pruijzers	41.	mw Ambrosius - mw Verveen
21.	Vermeulen - mw Vermeulen	42.	de Knecht - van Ruler

OPLOSSING BRIDGECRYPTOGRAM - CONTRACT no.8

↓

1							P	A	S				
2							O	P	E	N	I	N	G
3					T	O	P						
4		S	I	G	N	A	L	E	R	E	N		
5				J	A	C	O	B	Y				
6						A	Z	E	N				
7			K	L	A	V	E	R	H	E	E	R	
8	R	U	I	T	E	N	H	E	E	R			
9		V	I	E	R	T	A	L	L	E	N		
10		M	I	D	D	E	N	S	C	O	R	E	
11							D	U	I	K	E	N	

Roelof Koekoek is de enige inzender en heeft dus een fles wijn verdiend. Gefeliciteerd!

Voorbespreking op de Beestenmarkt

Verzamelen bij Benny Bear

Koffie met gebak

Wim Lotgering

De Stapperij

Lunch

De eerste prijs

De tweede prijs

De dertigste prijs

De borrelhap

Nakaarten

Nakaarten

Nakaarten

Nakaarten

CLUBKAMPIOENSCHAP 1968-1996

1968-1969	B. de Koning - J.H. Schoneveld	1982-1983	D. van Blitterswijk - G. van Schaik
1969-1970	D. van Blitterswijk - A. de Graaf	1983-1984	D. van Blitterswijk - G. van Schaik
1970-1971	A. Michael - M. Peereboom	1984-1985	van der Hoeve - Manhoudt
1971-1972	G. Hakvoort - A. Michael	1985-1986	G. Schrupf - A. van der Zanden
1972-1973	G. Hakvoort - A. Michael	1986-1987	G. Hakvoort - H. Kras
1973-1974	D. van Blitterswijk - P.J.M. Korthoven	1987-1988	G. Schrupf - R. Lurba
1974-1975	A. Michael - B. Mochtar	1988-1989	J. van Arum - W. van Arum
1975-1976	Ch.F. Hendriks - J.C. Kruithof	1989-1990	D. van Blitterswijk - W. Lourens
1976-1977	Ch.F. Hendriks - J.C. Kruithof	1990-1991	J.M. Graveland - J. van der Zanden
1977-1978	Ch.F. Hendriks - J.C. Kruithof	1991-1992	J. van Arum - W. van Arum
1978-1979	G. Hakvoort - M. Peereboom	1992-1993	J. van Arum - W. van Arum
1979-1980	A. Michael - B. Mochtar	1993-1994	J. van Arum - W. van Arum
1980-1981	A. Michael - B. Mochtar	1994-1995	D. van Blitterswijk - R. Koekoek
1981-1982	D. van Blitterswijk - G. van Schaik	1995-1996	D. van Blitterswijk - R. Koekoek

VOOR U GEHOORD

Verzuchting aan de bridgetafel na (alweer) een foute beslissing:
'... en nou ga ik biljarten ...'

DE VIERDE VAN LINKS

Sinds het gebruik van bidding boxes gemeengoed is geworden, is het niet meer mogelijk via de stem biedingen een bepaalde betekenis te geven. Heel bekend was dat 1 sans een zwakke SA aangaf en 1 sans-atout een sterke SA beloofde. Zo was dubbel bedoeld als informatie en doublet voor straf. Een 1-opening vrij zacht uitgesproken beloofde een zwakke hand, terwijl een luide 1 een sterke hand met harten aangaf. Sommigen maakten het nog gekker met uitspraken als 1 kluiveren dat twee vijfkaarten in de lage kleuren en 1 horten met twee vijfkaarten in de hoge kleuren aangaf. Vanzelfsprekend zijn deze dingen niet toegestaan, maar toch gebeurt het, soms uit onwetendheid maar ook opzettelijk.

Twee jaar geleden speelde ik in Maastricht het SNS-banktoernooi, waar tot mijn verwondering zonder bidding boxes werd gespeeld. In de eerste ronde hadden we op het eerste spel, die we tegen twee Belgen speelden, al een slechte score behaald doordat ik een bieding niet goed had verstaan. In de tweede ronde kwamen we twee Limburgse dames tegen. Rechts van mij werd met 1 Shuppen geopend. Ik dacht: zou dat de nieuwe Muiderberg op 1-niveau zijn met een vijfkaart Schoppen en een vijfkaart Ruiten? Later bleek dat met Shuppen gewoon Schoppen wordt bedoeld.

Ook bij het spelen met bidding boxes kunnen door het stellen van suggestieve vragen tijdens het bieden extra inlichtingen aan partner worden overgebracht. Non-verbaal zijn er bij het spelen ook allerlei mogelijkheden om belangrijke informatie aan partner over te brengen. Ook de rechtsongelijkheid inzake de voorschriften over de rode systemen, alerteren en de stopregel, leiden regelmatig tot ergernis van spelers en wedstrijdleders. Ik vervolg met een zestal spellen, alle van 1996, waar een bieding, aarzeling, spelwijze of andere handeling die op of over de grens van het toelaatbare is, in voorkomen. Uw reacties wat u wel en niet toelaatbaar acht, stel ik zeer op prijs.

1. Openingsbiedingen die als rood worden aangemerkt

Het is toegestaan met 1 in een lage kleur te openen op een driekaart. Een openingsbod van 1♣ en 1♦ dat minimaal een driekaart belooft, hoeft zelfs niet eens te worden gealerteerd.

Daar staat tegenover dat een openingsbod van 1 in een hoge kleur op een driekaart verboden is. In een belangrijke viertallenwedstrijd tussen twee hoofdklasse viertallen, gebeurde het volgende op spel 20.

W/allen	♠ 43		West	Noord	Oost	Zuid
	♥ AV874		1♥!	pas	1♠	pas
	♦ AB42		2♠	pas	3♠	pas
	♣ H5		pas	pas		
	♠ BT85	♠ HV9762				
	♥ B93	♥ -				
	♦ H93	♦ 875				
	♣ AVB	♣ T942				
	♠ A					
	♥ HT652					
	♦ VT6					
	♣ 8763					

Zuid kwam uit met ♠A en toen West zijn kaarten open op tafel legde, verontschuldigde hij zich met de opmerking: Sorry partner, ik had een ruitentje bij de harten zitten. Zuid riep de wedstrijdleader om zijn rechten voor te behouden.

In slag 2 vervolgde Zuid met ♣6, in West werd de boer gelegd en Noord maakte ♣H. NZ kregen later nog 2 ♦-slagen (op ♣10 verdwijnt ♦3) zodat het contract precies werd gemaakt (+140 voor OW).

De wedstrijdleader werd opnieuw geroepen. NZ voelden zich zwaar benadeeld door de 1♥-opening van West. Ook de vergissing van een kleine ruiten bij de harten ging er bij NZ niet in, omdat de kleintjes in ruiten en harten bij West dezelfde 'waarden' hebben.

West voerde nog aan dat op spel 18 Zuid met 1♣ ook op een driekaart had geopend.

Hierdoor hadden OW een uitstekend redbod van 5♣ (1 down) tegen een kwetsbare 4♠ van NZ gemist.

De wedstrijdleader zei nog dat 1♣ op een driekaart wel is toegestaan, "maar 1♥ niet. Ik ben het ook niet eens met deze regels, maar ik heb ze niet vastgesteld en we moeten ons er wel aan houden. Omdat dit de eerste keer is dat ik zoiets van u meemaak, en u verder bekend staat als eerlijke en betrouwbare speler, beschouw ik dit bod als een psych, wat u niet meer dan 1x per 1000 handen mag doen. NZ hebben ook zelf schuld en hadden zich veel beter kunnen verdedigen."

Bij het uitslaan van de spellen bleek het nevenpaar van OW op spel 20 6♥ gedoubleerd te hebben gemaakt, goed voor 1660 punten. Totaalscore 1800 punten en dat leverde 18 imps en het kampioenschap op.

2. De stopregel en de 10 seconden verplichte denkpauze

Als uw rechtertegenstander met een openingsbod van 2 of hoger de bieding begint of een sprongbod doet, 1 niveau hoger biedt dan noodzakelijk, is hij verplicht het woord 'stop' aan de bieding vooraf te doen gaan. Als met bidding boxes wordt gespeeld, legt hij eerst een stopkaartje neer of draait het bod dat hij wil doen even om. U bent hierna verplicht een denkpauze van 10 seconden in acht te nemen, voordat u past of een andere bieding doet. Deze regel zou volgens mij moeten worden uitgebreid zodat na ieder volgbod, dus ook zonder sprong, een verplichte denkpauze van 10 seconden in acht moet worden genomen.

U bezit de volgende hand: ♠873, ♥2, ♦AV543, ♣B652.

Partner opent met 1♣ (minimaal driekaart). Rechts van u wordt gepast en u heeft geen enkel probleem. U biedt gewoon 1♦. Maar nu volgt uw rechter tegenstander met 1♠. Ik zie nu alle

spelers even aarzelen (zo'n drie seconden) alvorens ze passen. Partner weet nu dat u iets heeft, vrij zeker in klaveren en ruiten omdat u naliet negatief te doubleren of 1SA te bieden.

3. Alerteren

In het algemeen moet worden gealerteerd: ieder bod in een kleur dat ofwel iets anders aangeeft dan lengte (vierkaart of langer) uitsluitend in de genoemde kleur, ofwel dat niet de bereidheid toont een contract in de genoemde speelsoort te spelen. In Nederland worden alle conventionele biedingen boven 3 SA niet meer gealerteerd. In alle andere landen moeten alle conventionele biedingen t/m 4♠ worden gealerteerd.

Halve finale TAS Informatica, zitting 2. Op spel 21 gebeurde het volgende. Noord Jan, Zuid Wil van Arum. Oost was een belangrijke man uit het districtsbestuur.

N/NZ	♠ 865		West	Noord	Oost	Zuid
	♥ H87			pas	1SA ¹	2♠ ²
	♦ A754		stop 4♦	...doublet	4♥	pas
	♣ 984		pas	pas		
♠ T93		♠ AHV7	¹ 13-15			
♥ AVBT4		♥ 6532	2gealerteerd.	transfer voor ♣		
♦ VB3		♦ T982				
♣ H5		♣ A				
	♠ B42					
	♥ 9					
	♦ H6					
	♣ VBT7632					

Op 4♦ wilde ik na de verplichte denkpaauze van 10 seconden een paskaartje neerleggen, toen ik me realiseerde dat 4♦ een transfer voor 4♥ zou kunnen zijn. Ik had met mijn hand echter al een paskaartje vast, maar nog niet uit het doosje gehaald. Ook kon ik geen informatie meer vragen aan meneer Oost over de betekenis van het 4♦-bod zonder de suggestie van een ♦-uitkomst aan mijn partner. Ook een ♣-uitkomst van mijn partner leek mij niets. Uiteindelijk besloot ik een doubletkaartje, dat achter de paskaartjes stond, neer te leggen. Oost had de zaak nu kunnen redden door te passen, maar besloot toch tot 4♥. Partner kwam uit met ♦H, na een aansignaal met ♦4 werd ♦6 nagespeeld voor mijn ♦A. De volgende ruiten troefde partner af met ♥9. Later in het spel kwam ♥H nog binnen, 1 down. Oost vond dat dit niet kon, maar riep niet om de wedstrijdleader. Doordat 4♦ als conventioneel bod niet mocht worden gealerteerd, ontstond deze vervelende situatie. In het buitenland had dit niet kunnen gebeuren. Wat vindt u hiervan, is het doublet nog toegestaan?

4. Uitkomst doubleton of singleton?

Z/allen, viertallen. De bieding gaat:

Zuid	Noord
1♠ (4+)	3♠
4♠	pas

Partner komt uit met ♥8. Van een doubleton start u met de hoogste en verder speelt u 1e, 3e of 5e van boven. U bent Oost en deze dummy komt op tafel.

♠ VB94
♥ H76
♦ BT
♣ VBT7

W komt uit
met ♥8

♠ 7
♥ ABT52
♦ 8643
♣ A85

Op tafel wordt ♥6 bijgespeeld en het cruciale moment is voor u aangebroken. Als ♥8 een singleton is, moet u ♥A nemen, ♥2 terugspelen (Lavinthal). Partner troeft, speelt klaveren voor uw ♣A en u laat partner nog een harten troeven. Is ♥8 de hoogste van een doubleton of de laagste van V987, dan moet u ♥10 inleggen. Hoe weet u nu of ♥8 een singleton is? Dat bepaalt u aan de hand van de snelheid waarmee partner ♥8 op tafel heeft gelegd. Over een singleton hoeft hij niet te denken, die wordt direct na afloop van het bieden op tafel gelegd. Als partner even over de uitkomst heeft nagedacht, dan is de uitkomst beslist geen singleton.

5. Hoeveel kaarten heeft partner in de kleur waarmee u bent uitgekomen?

Het is weer een viertallenwedstrijd en u hoort het simpele biedverloop van Zuid 1 SA (15-17), Noord 3 SA. U bent West en komt uit met ♠2 (inviterend). De volgende dummy komt op tafel.

♠ 76
♥ V54
♦ AB873
♣ HT3

♠ HV32
♥ AT2
♦ 95
♣ 864

O neemt slag 1 met ♠S,
en vervolgt in slag 2 met ♠10

Z speelt in slag 1 ♠4,
en in slag 2 ♠5 bij

Het probleem voor West: moet hij de slag aan zijn partner laten in de hoop dat Oost nog een derde schoppen bezit? In dat geval is Zuid direct 2 down. Heeft Oost echter alleen ♠A en ♠10, dan moet West overnemen en schoppen naspelen in de hoop dat hij nog tijdig met ♥A aan slag komt om de vijfde schoppen te kunnen incasseren.

Bij vele partnerships weet West zeker of Oost oorspronkelijk ♠ATx of AT sec had. Als Oost bij het naspelen van ♠10 de kaart vasthoudt, dan bezit hij er nog een kleine kaart naast. Hij geeft hiermee aan: laat de slag maar aan mij, ik heb nog een schoppen. Legt hij daarentegen ♠10 op tafel neer en hij laat deze kaart dus los, dan is ♠10 de laatste schoppen van Oost. U moet daar meer eens op letten!

6. De vierde van links

De slotcompetitie van het seizoen 1995-1996 bij BC Lombard was een viertallencompetitie op Swiss-basis. In totaal namen 24 viertallen deel aan deze competitie, waarbij de sterke viertallen een handicap moesten geven aan de zwakkere viertallen, die tot 30 imps kon oplopen. Wij speelden samen met Eric van den Berg en Kim Váhl. Er werden twee wedstrijden van 14 spellen per avond gespeeld. In de allerlaatste ronde moesten wij het

opnemen tegen het viertal Berry Westra-Ger Kamerbeek en Dejan Markovic-Vincent Ramondt. De eerste helft speelden wij tegen Dejan Markovic-Vincent Ramondt. Eén van de 2 spellen waar we de wedstrijd met 11-19 op verloren, was spel 2:

O/NZ	♠ H8		Het biedverloop was aan beide tafels identiek.			
	♥ AH962		West	Noord	Oost	Zuid
	♦ B5				pas	1♦
	♣ 9754				pas	2SA
♠ AB754		♠ 83	1♠	2♥	pas	pas
♥ V5		♥ BT73	pas	3SA	pas	
♦ 87		♦ AT63	pas			
♣ VT83		♣ H62				
	♠ VT62					
	♥ 84					
	♦ HV942					
	♣ AB					

Zowel Berry als ik kwamen uit ♠4, op tafel werd ♠8 gelegd, Oost ♠9 en Zuid nam met ♠10. In slag 2 werd vervolgd met ♦2, ik speelde ♦7, in Noord werd ♦B gelegd en Wil nam met ♦A. In slag 3 vervolgde Wil met ♠3, Zuid Dejan Markovic heel goed ♠6 (en niet ♠2). Ik wist nu niet wie ♠2 had en speelde daarom ♠5 bij, op tafel genomen met ♠H. Van tafel werd nu ♦5 gespeeld, Wil speelde nu ♦6 maar Dejan sneed nu op ♦10 door in zijn hand ♦9 te leggen, West speelde ♦8 bij. Het contract was nu binnen, namelijk 2 schoppen-, 2 harten-, 4 ruitenslagen en 1 klaverenslag.

Waarom sneed Dejan Markovic in slag 4 op ♦10? Hij vertelde het geheim. Wil had slag 2 genomen met ♦A, de vierde kaart van links. Omdat de kans 2x zo groot is dat ♦10 bij de vierkaart zit in plaats van bij de doubleton, had hij over Wil gesneden. Wil had de kaarten van dit spel als volgt gesorteerd: van links naar rechts ♠93, ♥B1073, ♣H62, ♦A1063. Voor Dejan, die links van Wil zat, was ♠ de vierde kaart links.

Ik kon het Eric van den Berg niet kwalijk nemen dat hij 2 down was gegaan, want hij had die aanwijzing niet. Sindsdien sorteert Wil de kaarten niet meer kleur bij kleur. En tenslotte als laatste tip bij het sorteren van kaarten: zet de honneurs nooit aan de rand van uw hand.

Jan van Arum

DE BRIDGEHEL

Het nationale bridgekampioenviertal uit Bridge-Indië had vele triomfen gevierd. De leden vormden het seniorenteam dat al meer dan 25 jaar samen optrok. Samen wilden ze wel eeuwig doorspelen in de bridgehemel. Maar ja ... zou deze wens wel in vervulling gaan? Wel ongewild kwam al spoedig de beslissing. Wat gebeurde er namelijk? Toen ze in de auto op weg waren naar een bridgetempel voor een belangrijke wedstrijd, moesten ze over een bamboebrug die door de hevige regen wankel was geworden. Juist toen het blue team over de brug reed, zakte de brug inelkaar, en het hele team verdronk jammerlijk.

Gezamenlijk aangekomen bij de hemelpoort stond de sleutelbewaarder Petrus het team op te wachten. Ja, goede bridgers ware het wel, maar zomaar toegelaten worden in de hemel is andere koek. Elk teamlid had wel wat op zijn kerfstok, en dat was Petrus uiteraard wel

bekend. De team captain probeerde Petrus over te halen het team in zijn geheel toe te laten. Ze zouden in de hemel niet moeilijk doen en eeuwig met elkaar bridgen.

Petrus stond voor een dilemma, streek met zijn hand door zijn baard, mompelde wat in zichzelf, en maakte toen zijn besluit kenbaar met de woorden: 'Jullie zijn nog niet rijp voor de hemel, doch een zware beproeving zal jullie zielen louteren en jullie bridgewens zal ten dele worden gehonoreerd.' Het team vrolijkte op toen ze dat hoorden en ze wilden Petrus al bedanken, doch deze maakte een afwerend gebaar en sprak: 'Juich niet te vroeg;' ik verwijs jullie naar de bridgehel met de volgende opdracht:

- Jullie spelen 25 spellen.
- 1 bod per 24 uur.
- Telkens het dichtstbij gelegen bod doen, ongeacht de samenstelling van de kaarthand; dus starten met 1 klaver, etcetera, tot het allerlaatst mogelijke bod.

De start is 1 januari 1997 om 12.00 uur. Als één van jullie een fout maakt, dienen jullie van voren af aan te beginnen. Ook moeten jullie de verleiding weerstaan om het spel af te spelen; jullie mogen en moeten alleen maar de kaarten verdelen en bieden. De dag nadat het laatste bod van de geheel correcte biedserie is uitgebracht, zal ik jullie toelaten in de bridgehemel.'

De teamleden keken elkaar sip aan, doch besloten toch maar de opdracht van Petrus te aanvaarden om zo spoedig mogelijk ten eeuwige dagen te kunnen bridgen.

Vraag aan de lezer: Op welke datum kan het team de bridgehel op zijn vroegst verlaten? Onder de goede oplossers zal een fles wijn worden verloot.

Oplossing inleveren voor of op 19 november 1996 bij Wout Cool.

Wout Cool

HERSENBREKER

Het probleem van de vorige keer kwam uit de interne viertallencompetitie van BC De Lombard. Kim Váhl moest op het volgende spel als Zuid 6 harten zien te maken na het volgende biedverloop:

N	O	Z	W	
2♦ ¹	pas	2SA	pas	¹ multi
3♣ ²	pas	6♥	pas	² goede 6-kaart harten
pas	pas			

Het complete spel zag er zo uit:

	♠ 83		
	♥ ABT843		
	♦ B72		
	♣ HT		
♠ HB5		♠ T9742	
♥ H9765		♥ 2	
♦ 863		♦ VT94	
♣ 74		♣ 982	
	♠ AV6		
	♥ V		
	♦ AH5		
	♣ AVB653		

West komt uit met ♣7. Slag 1 wordt in de hand genomen met ♠B. Slag 2: ♥V voorspelen, West ♥5, Noord ♥3, Oost ♥2. In slag 3 naar ♠H op tafel oversteken. Slag 4 is voor ♥A, Oost en Zuid doen een kleine schoppen weg. Slag 5: Noord ♥B, Oost ♠4 en Zuid♦5 en in de praktijk nam West met ♥H. West speelde ♦8 na, in de hand genomen met ♦H. In slag 7 speelde Kim ♠A voor, West ♦6, Noord ♦7 en Oost ♣9. In slag 8 volgde ♣V, West deed zijn laatste ♦ weg en nu had Kim op tafel moeten troeven om in Noord een gelijk aantal troeven als in West over te houden (Grand Coup). In slag 9 wordt dan naar ♠A overgestoken, waarna de volgende eindpositie ontstaat:

	♠ 8	
	♥ T8	
	♦ B	
	♣ -	
♠ HB		♠ T9
♥ 97		♥ -
♦ -		♦ VT
♣ -		♣ -
	♠ V	
	♥ -	
	♦ A	
	♣ 65	

In slag 10 wordt uit Zuid de vrije ♣6 voorgespeeld. Troeft West, dan troeft Noord zo laag mogelijk over, trekt de laatste troef en maakt nog ♦A en ♣5. Treft West in slag 10 niet, dan gaat in Noord ♠8 weg. In slag 11 volgt dan ♣5, waarop ♦B weg gaat als West weer niet troeft. Als de leider er maar voor zorgt, dat Noord evenveel troeven overhoudt als West, dan kan het kontrakt altijd worden gemaakt.

Er ontstaat een iets andere speelfiguur als West in slag 5 ♥H niet neemt. In slag 6 wordt dan naar ♦H overgestoken. In slag 7 wordt nu ♠A uit Zuid voorgespeeld. Dit is op dat moment de positie:

	♠ 83	
	♥ T84	
	♦ B7	
	♣ -	
♠ HB5		♠ T97
♥ H9		♥ -
♦ 86		♦ VT9
♣ -		♣ 9
	♠ AV	
	♥ -	
	♦ A	
	♣ AV65	

Van belang is nu welke kaart West op ♣A bijspeelt. Laat West een ♦ gaan, dan wordt in Noord getroefd met ♥4, waarna Zuid met ♦A weer aan slag wordt gebracht. Vervolgens wordt steeds ♣ uit Zuid voorgespeeld totdat:

- of West hoog aftroeft met ♥H waarop uit Noord ♦B verdwijnt en de leider alle resterende slagen maakt

- of West met ♥9 troeft waarop Noord met ♥T overtroeft waarna West met ♥H aan slag wordt gebracht; West heeft alleen nog maar ♠ over en moet Zuid de resterende slagen brengen

Als West in slag 7 op ♣A een ♠ wegdoet, troeft Noord niet maar écarteert ♦7. In slag 8 wordt ♣V gespeeld, die nu wel in Noord met ♥4 getroefd wordt. In slag 9 wordt Zuid met ♦A opnieuw aan slag gebracht. Vervolgens wordt ♣6 uit Zuid gespeeld, waarna dezelfde situatie ontstaat zoals hiervoor beschreven; West maakt alleen ♥H.

Uiteindelijk leverde dit spel toch nog een kleine winst op, omdat de tegenstanders in een te hoog kontrakt van 7♣ 2 down gingen.

Het nieuwe probleem is ook weer uit de praktijk, namelijk uit de zomeravondcompetitie in Waalwijk. Ik geef u het spel als double-dummy-probleem.

	♠ AHV6	
	♥ HBT52	
	♦ V4	
	♣ A3	
♠ BT98		♠ 74
♥ 74		♥ V9863
♦ B8732		♦ T
♣ V5		♣ BT864
	♠ 532	
	♥ A	
	♦ AH965	
	♣ H972	

Kontrakt 6SA; West komt uit met ♠B.

Er zijn 2 speelwijzen die leiden tot 12 slagen.

Oplossingen van beide speelwijzen kunnen tot uiterlijk 1 december 1996 worden ingeleverd bij Jan van Arum. Ter gelegenheid van het 30-jarig jubileum van BC Prometheus stelt de penningmeester enkele prijsjes beschikbaar.

Jan van Arum

VERDEDIGENDE BIEDINGEN MET TWEETKLEURENSPELLEN

Teneinde een tweekleurens spel (minimaal 2 vijfkaarten) in één bod direkt te kunnen aangeven, zijn verschillende conventies bedacht.

Unusual Notrump (ongebruikelijke Sans Atout)

De oudste, nog veel gespeelde conventie om een tweekleurens spel aan te geven, is de Unusual Notrump. Het was Alvin Roth die in 1948 op het idee kwam om een volgbod van 2SA na een openingsbod van 1 in een hoge leure de betekenis te geven van een tweekleurens spel in de lage kleuren. In de Encyclopedia of Bridge wordt het volgende voorbeeld gegeven:

♠ 5
♥ 4
♦ HV952
♣ VB9763

Zowel na een 1♥- als na een 1♠-opening wordt met deze hand 2SA gevolgd.

Minder bekend is dat in de oorspronkelijke betekenis een volgbod van 2SA na een opening van 1 in een lage kleur, minimaal 2 vijfkaarten in de hoge kleuren aangaf. Tegenwoordig belooft een 2SA volgbod minimaal 2 vijfkaarten in de 2 laagste, niet geboden kleuren.

Schematisch ziet het er zo uit:

na 1♣ - 2SA	ruiten/harten
na 1♦ - 2SA	klaveren/harten
na 1♥ - 2SA	klaveren/ruiten
na 1♠ - 2SA	klaveren/ruiten

Hebben beide tegenstanders een kleur geboden, dan belooft 2SA de overige 2 kleuren. In het laatste geval spelen vele paren dat een volgbod van 1SA een tweekleurens spel belooft. Met een echte SA-hand kun je in deze situatie beter passen.

Aan welke eisen moet een tweekleurens spel voldoen? Dit is natuurlijk afhankelijk van de kwetsbaarheid, maar ook niet kwetsbaar moeten de kleuren 'body' hebben. Met een 5-5 verdeling is \pm 10 punten met middenkaarten het minimum voor een 2SA volgbod. Een goed 2SA volgbod na een 1♦-opening is:

- ♠ 75
- ♥ ABT93
- ♦ 8
- ♣ HVB92

Met een 6-5 of 6-6 verdeling kunnen de punteneisen wat lager worden gesteld, omdat met meer lengte de speelkracht omhoog gaat.

Een voorbeeld van een spel dat beslist niet aan de eisen van een 2SA voldoet: Na een 1♦-opening zeker geen 2SA volgen met:

- ♠ B
- ♥ V8752
- ♦ A3
- ♣ HT643

Niet kwetsbaar zou je 1♥ kunnen volgen, hoewel niet ongevaarlijk. Kwetsbaar moet je passen.

Voordeel van de Unusual Notrump is dat deze conventie eenvoudig is en vrijwel nooit tot vergissingen leidt. Bovendien kun je de conventie ook gebruiken met zeer sterke spellen omdat je altijd nog aan de beurt komt als partner zijn voorkeur heeft aangegeven. Een nadeel is echter dat uitsluitend een tweekleurens spel in de 2 laagste, niet geboden kleuren kan worden aangegeven en de conventie dus beperkt bruikbaar is. Vele topspelers hebben deze conventie nog op hun systeemkaart staan.

Roman Overcalls (Romeinse Volgbiedingen)

Deze conventie dateert uit de vijftiger jaren. Het komt uit het Romeinse Klaveren Systeem. Je kwam het vroeger vaak op de systeemkaarten tegen. Nu komt je deze conventie niet meer tegen. Zelf heb ik hem 33 jaar gespeeld, maar sinds juni 1994 is deze conventie van de systeemkaart verwijderd.

Met een enkelvoudig sprongvolgbod gaf je een tweekleurens spel in de geboden kleur en de naast hogere kleur aan onder overslaan van de kleur van de tegenpartij. Hieronder volgt het schema na een 1♥-opening:

- 2♠ geeft nu minimaal 5-5 in schoppen/klaveren aan
- 3♣ geeft nu minimaal 5-5 in klaveren/ruiten aan
- 3♦ geeft nu minimaal 5-5 in ruiten/schoppen aan

Omdat partner met voorkeur voor e geboden kleur mocht passen, had je ook nog een bod nodig voor de mancheforcing tweekleurens spellen. Hiervoor werd dan het 2SA-bod gebruikt, waarna partner met 3♣ naar de kleuren kon vragen.

Voordeel van deze conventie is dat je alle tweekleurens spellen, en bovendien naar sterkte verdeeld, kan aangeven. Een nadeel is echter dat hiervoor 4 biedingen, die anders voor andere type spellen beschikbaar zouden zijn, moeten worden ingeleverd. Een bijkomend nadeel is ook nog dat in ongeveer de helft van het aantal gevallen, niet de bekende hand (de hand met de 2 vijfkaarten) maar de onbekende hand dummy wordt.

Michaels Cuebid

Ook met deze conventie geeft je een tweekleurens spel aan. Het schema is als volgt:

Na een openingsbod in een lage kleur geeft het cuebid in die kleur een tweekleurens spel in de hoge kleuren aan, minimaal 5-4 verdeeld. Ook de puntenkracht voor dit bod kan wat lager zijn, omdat altijd op 2-niveau in de beste hoge kleur kan worden gespeeld. Na een opening van 1♣ of 1♦ bied je 2♣ of 2♦ met:

- ♠ HV83
- ♥ AB764
- ♦ T2
- ♣ 53

Na een openingsbod in een hoge kleur geeft het cuebid in die kleur een tweekleurens spel aan in de andere hoge kleur en in een niet bekende lage kleur; nu echter wel minimaal 2 vijfkaarten. Na een opening van 1♥ bied je 2♥ met:

- ♠ HBT86
- ♥ 6
- ♦ AVB93
- ♣ 54

Voordeel van deze conventie is dat slechts één bod wordt opgegeven, namelijk het cuebid in de kleur van de openaar. Dit is zeker geen gemis omdat je zeer sterke spellen via een doublet en daarna een cuebid kunt bieden. Een tweede voordeel is dat met een tweekleurens spel in de hoge kleuren nog op 2-niveau geëindigd kan worden. Een nadeel is volgens mij dat na een cuebid in een lage kleur nog al eens in een 4-3 fit, of zelfs in een 4-2 fit hoog gespeeld moet worden. Bij dit soort handen zitten de troeven bovendien vaak slecht verdeeld. Dit nadeel kan natuurlijk ondervangen worden door het cuebid in de lage kleur ook als minimaal 5-5 hoog te spelen. Een tweede nadeel is dat na het cuebid in een hoge kleur de lage kleur niet bekend is. Een derde nadeel is dat niet alle tweekleurens spellen aangegeven kunnen worden.

Ghestem conventie

Deze veel gespeelde en beruchte conventie (vanwege het grote aantal arbitrages) wordt in Nederland meestal volgens de volgende variant geboden:

Na een openingsbod van 1 in een kleur geeft:

- het cuebid de laagste en de hoogste overgebleven kleuren aan
- 2SA de laagste 2 overgebleven kleuren aan
- 3♣ de hoogste 2 overgebleven kleuren aan

Het volledige schema ziet er dan als volgt uit:

1♣ - 2♣	ruiten/schoppen	1♥ - 2♥	klaveren/schoppen
1♣ - 2SA	ruiten/harten	1♥ - 2SA	klaveren/ruiten
1♣ - 3♣	harten/schoppen	1♥ - 3♣	ruiten/schoppen
1♦ - 2♦	klaveren/schoppen	1♠ - 2♠	klaveren/harten
1♦ - 2SA	klaveren/harten	1♠ - 2SA	klaveren/ruiten
1♦ - 3♣	harten/schoppen	1♠ - 3♣	ruiten/harten

Er zijn nogal wat nadelen verbonden aan deze conventie als je Ghestem op deze wijze speelt. Omdat een opening van 1♣ vaak op een 3-kaart of op een doubleton of als conventionele opening wordt gedaan, is het beter om 2♣ als natuurlijk bod beschikbaar te hebben. Het bod van 3♣ wordt dan gebruikt om een ruiten/schoppen spel aan te geven. Een sprongbod van 2♦ op 1♣ geeft dan beide hoge kleuren aan. Dat heeft het voordeel dat op 2-hoogte in een hoge kleur geëindigd kan worden. Het volgbod van 2SA behoudt dezelfde betekenis.

Ook na een ♦-opening speel ik zelf een andere variant dan de klassieke. De biedingen van 2♦ en 2SA behouden dezelfde betekenis. De hoge kleuren worden aangegeven met 3♦. Het bod van 3♣ komt nu vrij als jump-overcall om een klaverenkleur aan te geven (variabel afhankelijk van de kwetsbaarheid). Dit bod bemoeilijkt het vinden van een fit in een hoge kleur voor uw tegenstanders. Op een ♥- of ♠-opening speel ik vorenstaande klassieke variant. Het aangepaste schema ziet er nu zo uit:

1♣ - 2♣	echte kleur, sterke 5- of 6-kaart	1♦ - 3♦	harten/schoppen
1♣ - 2♦	harten/schoppen	1♥ - 2♥	klaveren/schoppen
1♣ - 2SA	ruiten/harten	1♥ - 2SA	klaveren/ruiten
1♣ - 3♣	ruiten/schoppen	1♥ - 3♣	ruiten/schoppen
1♦ - 2♦	klaveren/schoppen	1♠ - 2♠	klaveren/harten
1♦ - 2SA	klaveren/harten	1♠ - 2SA	klaveren/ruiten
1♦ - 3♣	meestal zwakke jump- overcall in klaveren	1♠ - 3♣	ruiten/harten

In de A-lijn kwam in de laatste competitie het volgende spel voor. Kwetsbaar tegen niet volgde mijn partner na een 1♣-opening van W met 2♦ op:

♠ AHV53
♥ VBT64
♦ 3
♣ 72

Oost verhoogde tot 3♣. Zelf had ik het volgende spel:

♠ 86
♥ A95
♦ H8764
♣ 965

Ik besloot te passen, W paste ook, waarna mijn partner besloot te doubleren (informatief). Ik bood 3♥ (met ♦H en ♥A omgedraaid is 4♥ het goede bod). W bood nu nog 4♣ (1 down), waarna ik dacht dat partner een singleton ♣ zou hebben en bood 4♥ (1 down).

Voordelen van de Ghestem conventie:

- Alle tweekleurens spellen kunnen worden aangegeven.
- Je komt altijd nog aan de beurt om je spel verder te omschrijven en kracht aan te geven.
- Beide kleuren zijn direkt bekend.
- De Ghestem-bieder wordt in 99% van de gevallen dummy.
- Het verlies van natuurlijke biedingen is gering.

Een groot nadeel is echter dat de conventie nogal eens leidt tot vergissingen.

Een volgende keer zal ik een aantal andere tweekleurenconventies behandelen die na een 1SA-opening en hogere biedingen kunnen worden gebruikt.

Jan van Arum

CLUBKAMPIOENSCHAP 1995-1996 (EINDSTAND)

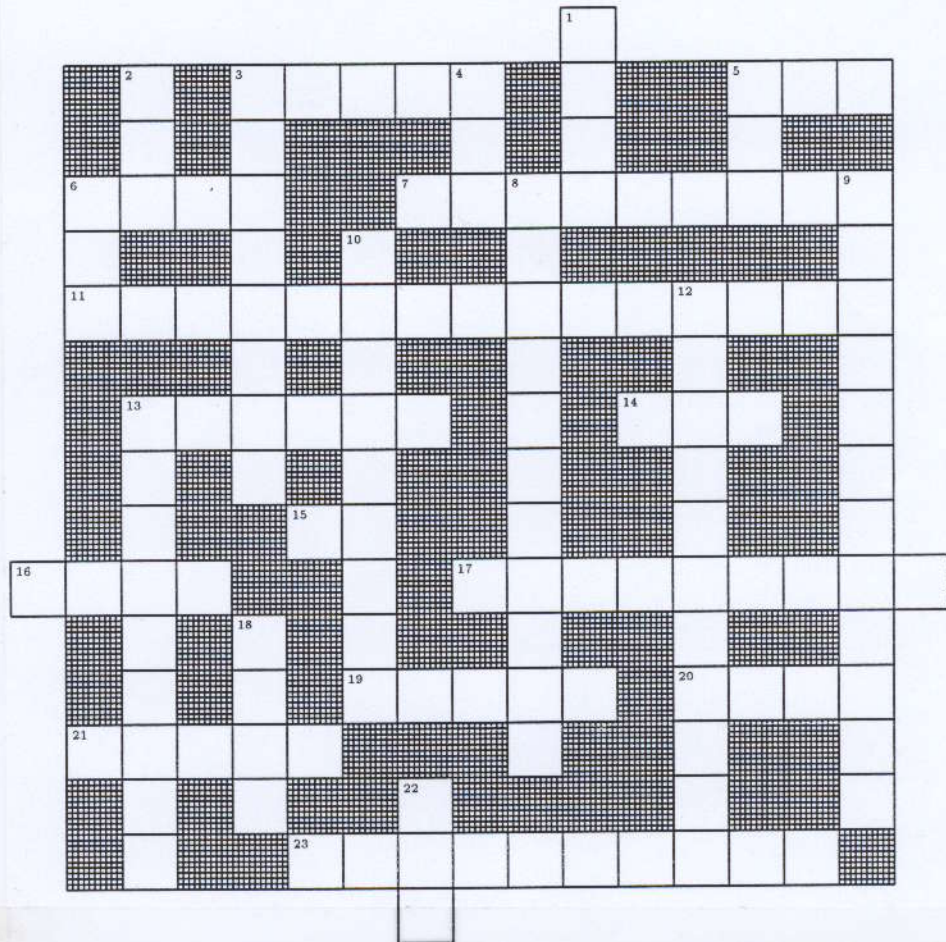
1.	van Blitterswijk - Koekoek	9	26.	de Leng - de Leng	58
2.	van Arum - van Arum	17	27.	Boonman - Kuijntjes	59
	Relou - Relou	17		Faessen - Groen	59
4.	van 't Hul - Tolman	19	29.	de Bruin - Citroen	60
5.	Hakvoort - Llurba	22		dames Harmsen - Jutte	60
6.	van Harberden - Pruijzers	25		Hoek - Winkel	60
	Leepel - Winterwerp	25	32.	Hom - Hom	64
8.	Groen - van Leeuwen	32	33.	de Gruijter - de Gruijter	68
9.	van Schaik - van der Valk	33		Mur - Stam	68
10.	Heijmans - Winkel	35	35.	Vermeulen - Vermeulen	71
	Romeijn - van Velzen	35	36.	Ambrosius - Verveen	76
12.	de Graaf - Offierski	40	37.	Pees - Pees	76,5
	Kras - Spaans	40	38.	Dijkstra - Smits	77
14.	Bouwer - Cornelissen	41	39.	Gallé - de Wolff	78
15.	van der Hulst - van der Hulst	44		Nonhebel - Nonhebel	78
16.	van Namen - Walraven	48	41.	Russel - van Wilpe	80
17.	Cool - van der Zanden	49	42.	Cramer - van Geest	82
18.	hh Harmsen - Jutte	50	43.	Christiaanse - van Geest	87
	Ruiterman - Schreuder	50	44.	van Daalen - Grüteke	93
20.	Gallé - Lonzième	51	45.	Ramakers - Romijn	95
21.	Graveland - Janssen	52	46.	de Knecht - van Ruler	99
22.	Graveland - Oudijn	52,5	47.	Mulder - Zuiderwijk	103,5
23.	Gillemans - de Vreede	53	48.	Verkerk - Verkerk	109
24.	van den Berg - Váhl	54	49.	de Gier - de Koo	114
25.	Koorneef - Vermeer	56			

SLEMKLASSEMENT 1995-1996 (EINDSTAND)

rang nr.	naam	klein slem		groot slem		punten totaal
		gemaakt	down	gemaakt	down	
1	hr J.P. Boonmann	10	3			8,5
2.	F. Walraven	9	2			8,0
3.	hr R.J. Ruiterman	7	3	1		7,5
	mw P.J.G. Schreuder	7	3	1		7,5
5	hr C. van 't Hul	11	7			7,5
	hr F.P. Tolman	11	7			7,5
7	mw W. van Arum	9	4			7,0

rang nr.	naam	klein slem		groot slem		punten
		gemaakt	down	gemaakt	down	totaal
8.	mw M.N.A. Graveland	7	5	1		6,5
9.	hr J. Kuijntjes	8	3			6,5
10.	hr L. Harmsen	6	2	1	1	6,0
	hr G. Mur	6	2	1	1	6,0
	hr H.J. Stam	6	2	1	1	6,0
13.	hr J.S. van Arum	8	4			6,0
	hr W.J.P.M. Relou	8	4			6,0
15.	hr J.H. van Namen	7	2			6,0
16.	hr A. van Harberden	6				6,0
17.	hr J.S.D. Dijkstra	6	3	1	1	5,5
	hr M. Jutte	6	3	1		5,5
	hr J.H. Smits	6	3	1	1	5,5
20.	hr R. Koekoek	5	3	1		5,5
21.	hr H.J.C. van Velzen	9	7			5,5
	hr H.C. Winterwerp	9	7			5,5
23.	hr M.C. van der Hulst	6	1			5,5
	hr P.H. van der Hulst	6	1			5,5
25.	hr K. Vahl	6	2	1	2	5,0
26.	mw H. Leepel	7	4			5,0
	hr P. Relou	7	4			5,0
28.	hr L. Pruijssers	5				5,0
29.	hr D. van Blitterswijk	4	3	1		4,5
30.	hr A.G.M. Romeijn	9	9			4,5
31.	hr H.M. Kras	7	10	1		4,0
32.	mw H. Bouwer	7	6			4,0
	mw C. Hout	7	6			4,0
	mr A. de Rooij	7	6			4,0
	hr E. Winkel	7	4		1	4,0
36.	mw A.E. Hom	4				4,0
	hr M.L. Hom	4				4,0
38.	mw M. Oudijn	6	5			3,5
39.	hr F. Koornneef	4	1			3,5
	hr G. Vermeer	4	1			3,5
41.	hr S.A. Spaans	6	10	1		3,0
42.	hr C.M.L. Cornelissen	7	6		1	3,0
43.	mw A.M. Ambrosius	6	4		1	3,0
	mw A.E. Heijmans	6	4		1	3,0
45.	hr J.P. de Knecht	5	2		1	3,0
	mw M.A.D. van Ruler	5	2		1	3,0
47.	hr A. Hoek	4	3			2,5
	mw D.E.M. Winkel	4	3			2,5
	hr J. van der Zanden	4	1		1	2,5
50.	hr P.J.J. van Daalen	3	1			2,5
	mw T. Gillemans	3	1			2,5
	mw A.A. Grüteke	3	1			2,5
	mw M. Verkerk	3	1			2,5
	hr P. Verkerk	3	1			2,5
55.	mw A. Christiaanse	4	4			2,0
	mw N. Harmsen	4	4			2,0
57.	mw D. van 't Hof	2				2,0
58.	hr E.J. van den Berg	2	1	1	2	1,5
59.	mw E. Jutte	4	5			1,5
	hr M. Russel	4	5			1,5

rang nr.	naam	klein slem		groot slem		punten totaal
		gemaakt	down	gemaakt	down	
	mw S.E. Verveen	4	3		1	1,5
62.	hr W. Cool	3	1		1	1,5
	mw J.G. Cramer	3	3			1,5
64.	mw C.P. de Vreede	2	1			1,5
	hr L. Willems	2	1			1,5
66.	hr P.H. Gallé	4	8			1,0
67.	mw A. Pees	3	4			1,0
	hr M.J. Pees	3	4			1,0
	hr C. Vermeulen	3	4			1,0
	mw H.J. Vermeulen	3	4			1,0
	hr J. van Wilpe	3	4			1,0
72.	mw A.C. Mulder	1				1,0
	hr J.P. Zuiderwijk	1				1,0
74.	hr H. van Geest	2	3			0,5
	mw H.M. van Geest	2	3			0,5
	hr H.C. de Leng	2	3			0,5
	mw W.B. de Leng	2	3			0,5
	hr J. Ramakers	2	3			0,5
79.	hr G.L.H. van Schaik	1	1			0,5
	hr J.A. van der Valk	1	1			0,5
81.	hr J. Lonzième	4	8			0,0
82.	mw H.H. Faessen	2	4			0,0
	hr F.P. de Vreede	2	4			0,0
84.	hr E. de Gruijter	1			1	0,0
	mw M.A. de Gruijter	1			1	0,0
	mw M.A. Romijn	1	2			0,0
87.	mw L.F. Bolwidt					0,0
	mw J.P. Gerrets					0,0
	mw E.M.Th. de Gier					0,0
	hr A. Klein					0,0
	hr N.P. de Koo					0,0
92.	mw M.J. Groen	2	5			-0,5
	mw A.E. Nonhebel	2	5			-0,5
	hr J. Nonhebel	2	5			-0,5
95.	hr R. de Bruin	1	3			-0,5
	hr J.M. Graveland	1	3			-0,5
	mw G.M. Janssen	1	3			-0,5
	hr R. Llurba	1	3			-0,5
99.	hr H.J. van Benschop		1			-0,5
	mw M.G.C. van Benschop		1			-0,5
101.	hr A. de Graaf	3	8			-1,0
102.	hr D.A. Groen	2	2		2	-1,0
	hr L.C. van Leeuwen	2	2		2	-1,0
	hr J.W. Offierski	2	6			-1,0
105.	hr G. Hakvoort	1	4			-1,0
106.	hr Ch.L. Citroen		2			-1,0
	mw H. Gallé		2			-1,0
	mw A. Kouwenhoven		2			-1,0
	hr J.P. Kouwenhoven		2			-1,0
	mw M.C. de Wolff		2			-1,0

Horizontaal

3. Engelse klaververenigingen (5)
5. Lage middenkaart, maar toch net voldoende (3)
6. Idee van de leider (4)
7. Ruim voldoende voor een preëemptieve opening (9)
11. Niet alleen punten, maar ook verdeling (15)
13. Dat is Oost voor Zuid en West voor Noord (6)
14. Een gezonde 5-3 (3)
15. Lijkt van achteren een paskaartje (2)
16. Onze bridgeclub in het kort (4)
17. Twee extra voor een viertal (9)
19. Met veel lawaai laten doorlopen (5)
20. Zitten de klaveren altijd zo? (4)
21. Rood, groen, ruiten of schoppen (5)
23. De allerkleinste (10)

Vertikaal

1. Keurig in het pak gesneden (4)
2. De laagste score levert niets op (3)
3. Werd het clubblad geboden? (8)
4. Droog in z'n eentje (3)
5. Het alfabet omgedraaid in Pakistan? (3)
6. Een bargoens kleintje (3)
8. Met een middenkaart een hoge kleur afscheiden (11)
9. Links eentje en rechts eentje (12)
10. Extra punten liggen erg gevoelig (9)
12. Doorzichtige dame (11)
13. Een dubbele strik? (9)
18. Een prachtige heer-vrouw-kombinatie (4)
22. Nog maar net geboden (3)

CORVEELIJST - 1 januari 1997 t/m 31 mei 1997

Iedere groep heeft steeds één maand dienst.

Voor de goede orde: Het gezamenlijk voorbereiden en opruimen van de speelgelegenheid omvat de volgende taken:

aan het begin van de avond (19.00 uur):

- Openen en sluiten van het gebouw (portiersdienst) door één van de vier dienstdoende leden (vooraf afspreken).
- De anderen zijn behulpzaam bij het speelklaar maken van de tafels: kleedjes, boards en biddingboxen op tafel plaatsen, spellen op de tafels leggen, en wel:

tafel	1	de spellen	1 t/m 4
	2		5 t/m 8
	3		9 t/m 12
	4		13 t/m 16
	5		17 t/m 20
	6		21 t/m 24

aan het einde van de avond:

- Het van de tafels wegnemen van het spelmateriaal en mede behulpzaam zijn bij het opbergen ervan. Tafelboards op kleur en nummer verzamelen.
- Het schoonmaken van de tafels en tegen de wand terugzetten van tafels en stoelen.
- Het controleren of alle ramen gesloten zijn.
- Het controleren of de toiletten correct worden achtergelaten. Lichten uitdoen.
- Zo nodig verzamelen van servieswerk of afval en te bestemder plekke bezorgen.
- Zo nodig mede behulpzaam zijn bij opbergen koelkast en lege flessen.
- Vuilniszak(ken) afvoeren.
- Zo nodig hand- en spandiensten verlenen op aanwijzing van bestuursleden.

Neem contact op met (één van) de bestuursleden over het werk en raadpleeg hen alvorens u stopt en het gebouw verlaat.

Spreek vooraf met de corveegroep af -zeker de eerste keer- wie de portiersdienst heeft. Bij verhindering dient u zelf voor vervanging te zorgen.

januari 1997	W. Cool J vdZanden	C de Vreede F.P de Vreede
februari 1997	H. Gallé R. Llurba	J. Lonzième M. Oudijn
maart 1997	A. Romeijn H. vVelzen	R. Ruiterman T. Schreuder
april 1997	L. Pruijssers A. vHarberden	J.M. Graveland M.N.A. Graveland
mei 1997	E. de Gruijter M.A. de Gruijter	E. Citroen H. Faessen

BRIDGECLUB PROMETHEUS

Voorzitter	Gerrit Hakvoort
Secretaris	Roelof Koekoek
Penningmeester	Arné Heijmans
Wedstrijdsecretaris	Ab Groen
Administratie meesterpunten	Jan van Arum
Speelgelegenheid	TPD-kantine (3e etage) Stieltjesweg 1 2628 CK Delft telefoon 015 269 2300
Correspondentie-adres	BC Prometheus p/a Roelof Koekoek Bikolaan 154 2622 EM Delft telefoon 015 262 0236 thuis 015 278 7218 werk
Clubavond	Dinsdagavond, aanvang 19.30 uur
Afmelden bij	Ab Groen Koekamp 19 2623 XR Delft telefoon 015 256 1558
Redactie clubblad	--
Redactie-adres	--